

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 87 (386)

Włocławek, wtorek 15 kwietnia 1947 roku.

Cena 3 złote

16-ta rocznica

Wczoraj 14 kwietnia przypadła 16 rocznica proklamacji Drugiej Republiki Hiszpańskiej. Naród hiszpański stanął zdecydowanie w tym dniu w obozie demokracji, wypowiadając się w wyborach na rzecz republiki.

Nie po raz pierwszy naród hiszpański daje wyraz swym uczuciom republikańskim. Posiada on głęboko zakorzenione tradycje demokratyczne, podtrzymane w walce przeciwko upadającej i zacofanej monarchii, która uniemożliwiała ekonomiczny rozwój kraju. Przegląd wypadków ub. wieku daje wierne odbicie tej walki. Z tego względu należy sobie przypomnieć historyczne momenty, które tworzyły etapy w walce narodu hiszpańskiego o demokrację, wolność i niepodległość.

Pierwszym takim momentem jest dzień 19 marca 1812 r., w którym ogłoszono nową konstytucję, określoną przez ówczesnych przedstawicieli międzynarodowej reakcji jako „najbardziej zapalny twór jakobinizmu”. Konstytucja ta, uchwalona w Kadyksie, będącym wówczas wolnym królestwem Hiszpanii, zajętej niemal całkowicie przez obce wojska, stanowiła dokument postępu. Broniąc głoszonych w tej konstytucji idei, ginęli za nią w XIX wieku ludzie, reprezentujący różne klasy społeczne. Oni to zrodzili ruch, z którego wytrysnęła później, zroszona obficie krwią męczeńską, republika 14 kwietnia.

Drugim przełomowym momentem było ogłoszenie Pierwszej Republiki w dniu 11 lutego 1873 r. Republika 1873 r. miała jednakowoż krótki żywot, co zawiązuje w pierwszym rzędzie brakowi konsekwencji i jedności wśród sił republikańskich, co ułatwiło reakcji zdławienie młodej republiki.

Dzień 11 lutego stanowił przez następne dziesiątki lat symboliczne święto hiszpańskiego republikanizmu. Republika z 14 kwietnia 1931 stanowiła olbrzymi krok na drodze rozwoju kraju, na drodze wolności i postępu. Młoda republika hiszpańska nie była jednak chętnie widziana przez międzynarodowe koła reakcyjne, traktujące Hiszpanię jako upadający kraj — łatwą zdobycz dla reakcyjnego despotyzmu. Mimo to miliony Hiszpańców widziały w tym dniu symbol swego patriotyzmu i pragnienia wolności i niepodległości.

Osiem lat republiki stanowiło dla narodu hiszpańskiego zbiornik sił, które wykuli jego stanowczość i dojrzałość polityczną.

Zagadnienie jedności sił republikańskich było jednym z najistotniejszych w walce narodu przeciwko jego wrogowi. Jest to lekcja, której nie należy zapominać.

Dla tego też wspominając poprzednie etapy walki, nie wolno zapomnieć o błędach, popełnionych w okresie Drugiej Republiki, w której wy-

Zachodnie granice Polski — granicami pokoju

WARSZAWA (obsł. wł.). W związku z rozpoczęciem Tygodnia Ziemi Zachodnich, w całej Polsce odbyły się imponujące uroczystości.

W Wałbrzychu premier Rządu Cyrankiewicz wygłosił przemówienie, w którym, między innymi podkreślił, że Ziemia Zachodnie są zagospodarowywane przez polskich robotników i pracowników. Na ziemiach tych nie istnieją wielkie majątki obywatelskie od dawnych czasów. Tu polski chłop i polski robotnik utrzymywał ducha polskości.

Premier stwierdził, że granice zachodnie Polski są niewzruszalne i są one granicami przyszłego, trwałego pokoju na świecie.

Zgromadzeni uchwalili wysłanie do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

rezolucji, w której stwierdzają, że stać będą wiernie na straży ziem odwiecznie polskich, jakimi są Ziemia Zachodnie.

W Poznaniu odbył się wiec, na którym przemawiał wicemarszałek Sejmu Szwalbe. Wicemarszałek zwrócił uwagę na to, że ostatnio wygłoszone wypowiedzi anglosaskich mężów stanu nie są wykładnikiem stanu rzeczywistego. Całe społeczeństwo wielkopolskie stać będzie twardo przy

obronie naszych odwiecznych praw.

Na Wybrzeżu w dniu rozpoczęcia Tygodnia Ziemi Odzyskanych odbyło się szereg uroczystości. Zapalono znicze, przy blasku których odbyły się manifestacje. Głównym ośrodkiem uroczystości stała się Gdynia.

Również na Śląsku odbyło się szereg zgromadzeń i wieców. Zgromadzeni manifestowali na rzecz Ziemi Zachodnich oraz zagwarantowania bezspornych praw Polski.

Statki dla Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). Polska otrzyma w ramach reparacji szereg nowych statków. Będą to statki, które zostały nam przyznane, jako od-

szkodowanie za straty wojenne.

Między innymi w drodze do Gdyni jest jeden z wielkich transatlantycznych tankowców, który po przybyciu do Gdyni zostanie przemianowany i nazwany nazwą polską.

Udział Ziemi Zachodnich w naszym życiu gospodarczym

WARSZAWA (obsł. wł.). Udział naszych Ziemi Zachodnich w życiu gospodarczym Polski jest bardzo wydatny. Wartość tego udziału wynosi

przeszło 28 miliardów złotych, co stanowi dużą pozycję w naszym bilansie.

Z każdym dniem udział ten wzrasta, świadcząc o tym, że Ziemia ta są silnie zespolone z Macierzą.

Zmiana siedziby

WARSZAWA (obsł. wł.). Siedziba polskiego przemysłu radiotechnicznego została przeniesiona do Dzierżanowa.

Przemysł ten znajdował się dotychczas w Łodzi. Obecnie po przeniesieniu zostanie on związany bliżej z samym ośrodkiem, gdzie już mamy szereg fabryk wyrabiających radiowy sprzęt techniczny.

Hoess będzie stracony w Oświęcimiu

WARSZAWA. PAP. Prezydent nie skorzystał z prawa łaski w stosunku do Rudolfa Hoessa, byłego komendanta Oświęcimia, skazanego na karę śmierci przez Najwyższy Trybunał Narodowy. Wobec tego wyrok będzie wykonany. Egzekucja została wyznaczona na dziś 15 bm. o godz.

9 rano na terenie byłego obozu w Oświęcimiu.

Zagadnienie okupacji Niemiec

MOSKWA (obsł. wł.). Ministrowie spraw zagranicznych Czterech Mo-

carstw mieli dzień wolny od pracy.

W dniu wczorajszym przystąpiono do debaty nad zawarciem paktu w sprawie okupacji Niemiec na lat 40.

Poza tym ministrowie omawiali zagadnienia proceduralne.

Katastrofa samolotu

LONDYN PAP. Z Glasgow donoszą, że samolot belgijski typu „Dakota”, lecący do Prestvick z Brukseli z 6 osobami na pokładzie, uległ katastrofie i rozbił się wśród wzgórz w Kiroudbrighthiro. Wszyscy pasażerowie zginęli. Samolot przez dłuższy czas był w kontakcie z lotniskiem w Prestvick. Pilot zawiadomił lotnisko, że leci na wysokości 700 metrów. Wydano mu instrukcję, by wzniósł się wyżej, ponieważ istnieją przeszkody do wysokości tysiąca metrów. Pilot więcej nie odezwał się. Nieco

później policja otrzymała wiadomość o rozbiciu się samolotu w górzystej okolicy niedaleko Prestvick. Ambasada belgijska stwierdza, że wszystkie ofiary katastrofy były obywatelami belgijskimi. Szczątki rozbitego samolotu odnaleziono dopiero przez samą zmięrzem i ekspedycja ratunkowa nie mogła dotrzeć do miejsca katastrofy spowodowanej ciemnością i gęstą mgłą. Fermer, który znalazł szczątki samolotu, opowiada, że zwłoki ofiar katastrofy były rozrzucone na dość znacznej przestrzeni.

Pierwszy po wojnie turniej szachowy

WARSZAWA (obsł. wł.). W Warszawie rozpocznie się we środę pierwszy po wojnie międzynarodowy turniej szachowy. Do turnieju zgłosili się wybitni szachiści państw zagranicznych.

niku pozostawiono nietknięte podstawowe pozycje reakcji, w pierwszym rządzie feudalną własność, kastowość w armii i wszelkie przywileje ekonomiczne potężnych kół bankowych i finansowych.

Obchodząc obecnie rocznicę Drugiej Republiki, republikańskie i antyfrankistowskie siły, zarówno w kra-

ju jak i na emigracji, grupują się wokół republikańskiego rządu na wygnaniu, celem stworzenia szerokiego ruchu narodowego, który by objął przygniatającą większość narodu, pragnącego skończyć z nienawistną tyranią Franco. Dzisiejsza rocznica 13 kwietnia obchodzona jest w chwili, gdy Falanga dobiega swych

ostatnich dni, będąc w stadium całkowitego bankructwa, dzięki bezustannej walce narodu, który nie zaprzestał jej jakkolwiek pod różnymi formami — od 18 lipca 1936. Naród hiszpański pod kierownictwem republikańskiego rządu dojdzie drogą walki do przywrócenia republiki, a z nią demokracji i wolności.

APEL do społeczeństwa pomorskiego

Jak corocznie, tak tego roku powódź nawiedziła nasz ciężko dotknięty klęską wojny, kraj. Po srożej zimie kiedy ruszyły wody, zwały lodów na pewnych odcinkach Wisły zaczęły tworzyć olbrzymie zatory, piętrząc wodę do nienotowanej dotąd wysokości, wskutek czego na pewnych odcinkach woda przelała się przez wały ochronne, w innych wypadkach rozbiła tamy, mosty, niszcząc życie i mienie ludzkie. Ogrom szkód jest nie do oszacowania.

My, Pomorzanie najczęściej narażeni na klęskę powodzi najlepiej odczuwamy to nieszczęście.

Zeszłego roku wody Wisły spiętrzyły się na terenie Województwa Pomorskiego, trzymając dłuższy czas znaczny obszar ziemi pod wodą.

Cały kraj nadsłuchiwał wieści od nas. Cały kraj współczuł nam i cały kraj przyszedł nam z pomocą.

W tym roku inne części kraju niewiedziały klęska powodzi i tylko dzięki temu, że wody Wisły rozlały się na innym terenie, myśmy uniknęli tego strasznego nieszczęścia.

Dzisiaj my ze zgrozą słuchamy tragicznych wieści z terenów dotknię-

tych klęską powodzi. Serca zamierają kiedy notujemy podawane straty w ludziach i mieniu.

Dzisiaj my im współczujemy. Ale dzisiaj i my musimy przyjść nieszczęśliwym z pomocą!

Odpląćmy sprawliwy dług! Żywiolowej klęsce przeciwstawmy żywiolową i powszechną pomoc!

Bądźmy hojni! Niech nikogo nie zabraknie w składaniu ofiar!

Ofiary należy składać w Miejskich, Powiatowych i Gminnych Komitetach Przeciwpowodziowych przy Miejskich Wydziałach Opieki Społ.

względnie referentach Opieki Społecznej przy Starostwach, P. K. O. Nr. VI—367.

Wojewoda Pomorski: (—) *Wojciech Wojewoda*.

Przewodniczący Wojew. Rady Narodowej: (—) *Dr Wiechno*.

Kurator Okręgu Szkolnego Pom.: (—) *Dr Skopowski*.

Rektor Uniwersytetu M. Kopernika: (—) *Dr Kolankowski*.

Pełnomocnik Okręgu Pomorskiego Czerwonego Krzyża: (—) *Turski*.

Dyrektor Wojew. Komitetu Opieki Społ.: (—) *Żepczek*.

Katastrofa samochodowa

RZYM. PAP. Samochód Watykański, wiozący zagranicznych księży do Pompei, wpadł na ciężarówkę niedaleko Valmontone w odległości 40 km. od Rzymu i został kompletnie rozbity. 5 księży odniosło poważne rany, 17 zaś doznało obrażeń.

Po zakup zboża

LONDYN (obsł. wł.). W kołach polityczno-gospodarczych przypuszczają, że latem bieżącego roku uda się do Moskwy angielska misja handlowa, która będzie się starała poczynić w Rosji Radzieckiej większe zakupy zboża.

Kulisy rozłamu

W nowym numerze tygodnika opozycji PSL „Chłopi i Państwo“ b. min. Wycech w artykule „Jak to było“ formuluje historię tej opozycji.

Pierwsze nieporozumienia powstały w stosunku do ludzi z konspiracji w okresie okupacji. Mikołajczyk starał się od początku usunąć tych działaczy ludowych.

Drugą sprawą sporną był stosunek do party robotniczych. Opozycja chciała współpracy, która byłaby jednocześnie linią rozgraniczenia P. S.L. od wstecznicstwa, mikołajczykowie nie godzili się na to.

Trzecim momentem była sprawa stosunku do referendum. Tutaj poseł Wycech odstania ciekawy fakt z tego okresu:

— NKW PSL na kilka dni przed majową Radą Naczelną postanowił jednomyślnie powiedzieć trzy razy „tak“ na wszystkie pytania. Naraz na Radzie Naczelnej prezes Mikołajczyk zmienił zdanie i wypowiedział się za odpowiedzią raz „nie“ na pierwsze pytanie i dwa razy „tak“ na drugie i trzecie pytanie. Byliśmy zdziwieni, dlaczego prezes Mikołajczyk zmienił zdanie. Wielu z nas zadawało sobie pytanie, dlaczego nastąpiła zmiana stanowiska i kto na to wpłynął.

Prezes Mikołajczyk — jak twierdzi pan Wycech — tłumaczył się, że obawia się, że nie będzie wyborów i

dlatego chciał przeprowadzić „grę sił“, ponieważ może „nie być innej okazji“.

Bardzo ciekawy jest również komentarz posła Wycecha do okresu przedwyborczego. Poseł Wycech i prezes Rady Naczelnej PPS dr Kiernik prowadził z upoważnienia NKW rozmowy z PPS i PPR i doszli do uzgodnienia stanowisk. Posłowie Kiernik i Wycech wystąpili więc wobec NKW z propozycją zawarcia porozumienia na bardzo korzystnych dla PSL warunkach, przewidujących m. in. 25 proc. mandatów dla tego stronnictwa. Mikołajczyk odrzucił tę propozycję. Dalsze rozmowy Mikołajczyka przyniosły znany efekt, t.j. PSL poszło do wyborów oddzielnie. Artykuł przedwyborczy w „Chłopskim Sztandarze“ min. Wycecha pt. „Wyciągamy rękę do zgody“, został w trakcie druku przez prezydium PSL skonfiskowany.

Wobec powyższego opozycja postanowiła nie kandydować do Sejmu, gdyż nie godziła się z linią polityczną większości. Wówczas prezes Mikołajczyk apelował do opozycji o kandydowanie aby na zewnątrz nie widać było rozłamu. Niektórzy opozycjoniści, m. in. min. Wycech, zgodzili się kandydować, inni, jak np. Niecko, odmówili.

Nazajutrz po wyborach miała miejsce decydująca rozmowa opozycji z Mikołajczykiem. Mikołajczyk zbyt opozycję niczym.

Dalsze losy opozycji są znane — „Chłopski Świat“, zawieszenia i wykluczenia z partii.

Poseł Wycech kończy swój artykuł stwierdzeniem, że droga i metody grupy prezesa Mikołajczyka nie wróżą nic dobrego ani wsi, ani ruchowi ludowemu.

Społeczna Akcja Budownictwa Mieszkaniowego

Ostatnio w gmachu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego odbyła się konferencja Prezydentów i Burmistrzów miast Pomorza, w sprawie podjęcia akcji budownictwa mieszkaniowego.

Wojewoda Pomorski ob. Wojciech Wojewoda przedstawił nader ciężką sytuację mieszkaniową na terenie naszego województwa, która w przyszłości będzie się pogarszała ze względu na brak remontów i dalsze niszczenie budynków, a również i wskutek naturalnego przyrostu ludności, dla zaspokojenia którego potrzeba rocznie czterech tysięcy izb.

Poza tym Wojewoda podkreślił, że kwestia mieszkaniowa, jako największa bolączka czasów powojennych, wymaga znalezienia jak najszybszych sposobów jej rozwiązania, a można tego dokonać tylko przez żywy udział całego społeczeństwa.

Następnie Naczelnik Wydziału Odbudowy inż. Fr. Wojciechowski zobrazował szczegółowo całokształt zagadnienia mieszkaniowego w Województwie Pomorskim i zaznaczył, że ze względu na ogólną sytuację i potrzeby ogólnopolskie, pomoc Państwa w tej akcji będzie bardzo ograniczona, dlatego musimy liczyć na własne siły, by dźwignąć z miejsca i rozwiązać tę ciężką sprawę.

W tym celu projektuje się podjąć do wysiłku całe społeczeństwo, mając na celu stworzenie Wojewódzkiego Funduszu Budowy Mieszkań.

Zebrań przedstawiciele miast z entuzjazmem powitali podjętą inicjatywę przez ob. Wojewodę i wyrazili przekonanie, że sprawa mieszkaniowa powinna znaleźć właściwy odzwiek w całym społeczeństwie pomorskim.

Posiedzenie Sejmu

WARSZAWA. PAP. Dzisiaj odbędzie się posiedzenie Sejmu Ustawodawczego o godz. 11 w sali posiedzeń przy ul. Daszyńskiego 4.

Porządek dzienny: 1) Pierwsze czytanie rządowych projektów ustawy: a) ustawy skarbowej na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1947 r.; b) o państwowym planie inwestycyjnym na rok 1947; c) o prowizorium budżetowym na okres od 1 kwietnia do 30 czerwca 1947 r.

2) Sprawozdanie Komisji Rolnej o wniosku nagłym posłów Stronnictwa Ludowego w sprawie rychłego dostarczenia rolnikom nawozów

sztucznych na okres zasiewów wiosennych.

3) Sprawozdanie Komisji Prawniczej i Regulaminowej o wniosku posłów Klubu Parlamentarnego Związku Polskich Socjalistów w sprawie powołania Komisji Planu Gospodarczego.

4) Sprawozdanie Komisji Wojskowej o wniosku posłów Tadeusza Ćwika i Gustawa Paszkiewicza w sprawie uczczenia zasług posła Karola Świerczewskiego.

5) Sprawozdanie komisji sejmowych w sprawie zatwierdzenia dekretów Rządu Jedności Narodowej R.P.

Zniesienie Ministerstwa Informacji i Propagandy

WARSZAWA. PAP. Rada Państwa pod przewodnictwem Prezydenta R. P. na posiedzeniu w dniu 11-go kwietnia 1947 r. zatwierdziła szereg dekretów, uchwalonych przez rząd. M. in. dekret o zniesieniu urzędu ministra Informacji i Propagandy oraz urzędów informacji i propagandy. Sprawy informacji prasy krajowej oraz nadzoru nad przedsiębiorstwami państwowymi „Polskie Radio“ i Polska Agencja Prasowa, przechodzą do zakresu działania Prezesa Rady Ministrów, prócz spraw prasy i informacji, odnoszących się do zakresu działania poszczególnych ministrów, które przekazane zostały właściwym ministrom. Likwidacje urzędów i oddziałów informacji i propa-

gandy przeprowadzi minister Kultury i Sztuki.

Rada Państwa zatwierdziła również dekret o prawie karnym skarbowym, dekret w sprawie zmiany dekretu z dnia 26. X. 45 o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny oraz preliminarz budżetowy na 1947 r. Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej i inne.

Repatriacja Niemców z Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). Głównym zadaniem Rzeczypospolitej było polityczne zespolenie ludności polskiej rdzennej, zamieszkałej na Ziemiach Odzyskanych, tak zwanej lud-

Pożar w Szanghaju

LONDYN. PAP. Agencja Reutersa donosi, iż w dzielnicy Szanghaju, składającej się głównie z domów drewnianych, wybuchł pożar, który zniszczył 500 budynków. Około 3 tysięcy osób straciło dach nad głową, a 4 osoby zmarły na skutek poparzeń. Pożar został wywołany przez przejeżdżający płonący samochód ciężarowy z naftą.

Weryfikacja autochtonów

WARSZAWA (obsł. wł.). W okresie zimowym była wstrzymana repatriacja Niemców z Polski. Obecnie prace repatriacyjne zostaną na nowo podjęte i poczynając od 20 kwietnia masowe pociągi wyruszą z głąb Niemiec wywożąc z naszego kraju resztki Niemców. Przede wszystkim repatriacją będzie objęty Dolny Śląsk.

Podział jednostek morskich

NOWY JORK (obsł. wł.). Amerykański Departament Stanu powiadomił rządy radziecki i angielski, że przystępuje do podziału 239 jednostek morskich odebranych Japończykom. Podział nastąpi w Tokio.

ności autochtonicznej z Macierzą Polską. W wykonaniu tego zadania do tego czasu zweryfikowano 992.000 autochtonów. Pozostało jeszcze do zweryfikowania około 75.000 osób.

KAŻDY POLAK — CZŁONKIEM POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO

Tydzień od 13-20 b. m.

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO KOMITETU POMOCY ZIMOWEJ.

Akcja Pomocy Zimowej omawiana była na zebraniu miesięcznym Pow. Komit. Opieki Społ., jako ściśle wiążące się ze sobą, po czym poddane uchwałę prezydium.

Z Gminnymi Komitetami Pomocy Zimowej utrzymywany był stosunek łączności za pomocą korespondencji.

Wysłano 2 okólniki: dotyczący opodatkowania się Rady Adwokackiej i wszystkich członków na rzecz APZ w wysokości 5% z dochodów oraz uwiadamiający o przedłużeniu akcji do dnia 30 kwietnia br. oraz zarządzający podjęcie czynności przygotowawczych na rozdawnictwo świąteczne.

Poza tym wysłano zarządzenie magazynowania naturalii i zboża, oraz wzbroniono spieniężenia takowych.

Kuchnie ludowe otrzymały zarządzenie, w myśl którego w przyszłości wydawać należy w miarę możliwości obiady dwudaniowe, lub przynajmniej zwiększone.

W Ruzinowie, gmina Lęg przystąpiło do wykonania prac organizacyjnych, związanych z uruchomieniem przedszkola, które na usilną prośbę społeczeństwa miejscowego z funduszy APZ powstaje.

W związku z powyższym dokonano koniecznych umów z władzami szkolnymi, zakupiono sprzęt jak: 10 stolików, 20 krzesełek, regał na książki i zabawki oraz szafę, na łączną sumę 21.500 zł. oraz sprzęt kuchenny dla dożywiania dzieci: kubki, łyżki, miski, wiadra itp. Dopilnowano także remontu lokalu, przeznaczonego w Domu Ludowym na przedszkole. Wspomnieć należy, iż w czynnościach tych pomocny jest Zarząd

Gminny oraz godne naśladowania przysługi społeczeństwa. Wszelkie sprawozdania miesięczne podaje K. P. Z. do wiadomości publicznej w gazecie lokalnych, aby społeczeństwo orientowało się w wynikach akcji zbiórkowej i akcji rozdawniczo-opiekuńczej Komitetu.

Podopiecznym wydano w naturze wg. dotychczas doręczonych sprawozdań 470 kg żyta, 247 kg mąki oraz 1555 kg ziemniaków, węgla na ogólną sumę 6.500 zł., lekarstw bonami za 935 zł. Wydatkowano ogólnie na dożywianie, zapomogi, organizację placówek opiekuńczych, oraz administrację — 129.000 zł.

Dochody z Akcji Pomocy Zimowej za miesiąc marzec były = 145.000 zł. Ogólnie stosunek społeczeństwa zmienił się dodatnio do APZ, dzięki aktywności Komitetów. Przykre jest stwierdzenie, iż Urzędy Samorządowe w wielu gminach nie dopilnowały opodatkowania swoich pracowników na rzecz Pomocy Zimowej.

W miesiącu sprawozdawczym zmniejszono rozdawnictwo zapomóg, przygotowując większe datki na pierwsze dni kwietnia, tytułem zapomogi świątecznej.

Postanowiono wydać do 300 zł. na osobę dorosłą w naturaliach, lub gotówce, zależnie od stwierdzonych potrzeb.

Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej udzielił subwencji Gminnym Komitetom Pomocy Zimowej, które nie są w posiadaniu własnych funduszy.

W pierwszych dniach kwietnia rozpoczęła swoją działalność przedszkole w Rózinowie, gm. Lęg. (G.cz.)

Czytajcie
Gazetę Kujawską

DZIECI WSI DZIECIOM MIASTA

Koło Młodz. PCK przy szkole powszechnej w Rzeżewie koło Chodcza przysłało przed Wielkanocą do Sierocińca PCK w Włocławku 65 jaj i poniższy list, który mówi za wszystko:

Kochane Dzieci! Zsyłamy Wam parę jajek na Święta Wielkanocne.

Kochane Dzieci, kiedy będziemy z rodzicami dzielić się jajkami, to będzie nam bardzo przyjemnie, że i Wy, małe dzieci, będziecie miały od nas jajka. Drogie dzieci, powinniśmy Wam zasać kielbasy, ale i my nie wiemy, czy będziemy mieli kielbasę. Ale myślimy, że będziecie zadowolone z tych jajek. Kochane Dzieci, życzymy Wam Wesołych Świąt.

Dzieci Czerwonokrzyjskie z Rzeżewa.

ZAROWO.

„NACH MOOSBURG“.

Tytuł naprawdę sensacyjny. We wsi Zarowo na szosie znajduje się wskaźnik drogowy wskazujący kierunek do Przedcza. Na wskaźniku przyzwoita deseczka z napisem „Nach Moosburg“.

Nie możemy nic z tego zrozumieć. Czyżby mimo upływu dwóch lat od zakończenia okupacji, Przedecz w dalszym ciągu nazywał się Moosburg. A może ci panowie, którzy zarządzają wskaźnikami uważają, że dla nich jeszcze okupacja nie skończyła się?

Naprawdę, nie tylko wstyd, ale prawdziwy skandal! (at.)

CHODECZ.

ŚWIĘCONE.

W Chodczu urządzono dla dzieci w przedszkolu PCK Święcone Wielkanocne, na które złożyły się następujące ofiary:

Rodzice dzieci z przedszkola 40 szt. jaj, od społeczeństwa 29 jaj i 1370 zł. gotówką, Młyn p. Laskowskiej 10 kg. mąki pszennej, MKOS 1 kg. tłuszczu i 2 kg. cukru.

Smaczne strucle upiekła bezinteresownie piekarnia p. Jana Myszkiewicza.

POBÓR.

Jutro dnia 16 kwietnia r. b. przed 1-ą Komisją Poborową we Włocławku przy ul. Łaziennej stają poborowi rocznika 1926 zamieszkali w mieście i gminie Chodecz. (at.)

Pow. nieszawski

RADZIEJÓW KUJAWSKI.

POBÓR.

Dzisiaj dnia 15 kwietnia r. b. przed 3-ą Komisją Poborową w Radziejowie Kujawskim stają poborowi z Nieszawy i gminy Piotrków Kujawski. Jutro dnia 16 kwietnia r. b. — z gminy Bądkowo. (at.)

Pow. lipnowski

LIPNO

POBÓR.

Dzisiaj dnia 15 kwietnia r. b. przed 2-ą Komisją Poborową w Lipnie stają poborowi z gminy Osówka i Ligowo, jutro, dnia 16 kwietnia r. b. z gminy Czernikowo. (at.)

Pow. inowrocławski

KREWICY AWANTURNICY.

W Chełmicach, w powiecie inowrocławskim mieszkaniac Jacewa Franciszek Komorowski wszczął bez powodu awanturę ze znajdującym się na dworcu żołnierzem Wojsk Polskich.

Znajdujący się w pobliżu funkcjonariusz Urzędu Bezpieczeństwa chciał zająć zlikwidować. Komorowski razem ze swoim ojcem Antonim oraz znajomymi Bolesławem Garwolińskim i Leonem Salką rzucili się na funkcjonariusza, który po uprzednim wezwaniu do uspokojenia się strzelił, raniąc w nogę Salkę.

Nie zważając na to awanturnicy obrzucali w dalszym ciągu funkcjonariusza kamieniami. Szczęśliwy traf zdarzył, że na dworcu zjawili się dwaj milicjanci, którzy pośpieszyli z pomocą napadniętemu.

Czwórkę awanturujących się napastników aresztowano, przekazując sprawę prokuratorowi. (r. w.)

Skośnooka śmierć

I.

Chiny w Nowym Jorku — jakby cały kontynent azjatycki przeniesiono nagle na wybrzeże Atlantyku. W wąskich, krętych uliczkach chińskiej dzielnicy Nowego Jorku wszystko, czym się zajmuje, interesuje, bawi, podnieca — przychodzi z państwa żółtego smoka.

Amerikanin biały, który nagle pozuje chęć wyrwania się z monotonicznego otoczenia, do którego przywykł i który właśnie zabija go swą jednostajnością, udaje się do dzielnicy chińskiej, gdyż tam czeka nań zupełnie nowy i odmienny świat. W starych, zapadłych barakach mieszczą się lokale urządzone z niesłychanym przepychem. Głęboko pod ziemią gnieźdzą się spelunki gry, gdzie życie płynie o wiele szybciej i bardziej gorączkowo, niż na powierzchni.

Tu wreszcie mieszczą się słynne palarnie opium, które działają tak chorobliwie i śmiertelnie na nałogowców, a które jednocześnie trzymają ich na łańcuchu namiętności.

Wszystko tu jest tajemnicze.

Dzielnica chińska dostarcza doskonałych dekoracji do wszelkiego rodzaju dramatów, których motorem

jest namiętność ludzka w setkach swych odmian.

Wprawdzie urzędnicy policyjni, czuwający nad dzielnicą chińską oświadczają, że w opowiadaniach o tajemnicach w „Chinatown“ dużo jest przesady. Jednakże od czasu, kiedy wydarzyła się historia, o której mamy zamiar opowiedzieć, zmieniło zdanie i są przekonani, że właśnie życie tworzy tu o wiele fantastyczniejsze i nieprawdopodobne awantury, niż najbujniejsza wyobraźnia pisarza.

Z początku trzymano całą historię w najgłębszej tajemnicy. Obawiano się, że zbrodniarze zastraszą świadków, że rozpęta się prawdziwa wojna między tajnymi chińskimi związkami, zamieszkanymi w tej sprawie.

O całej tej sprawie reporterzy pism wiedzili początkowo tylko tyle, ile mieściło się w małych zapiskach w aktach rewiru policyjnego ulicy Elżbiety.

Notatka ta brzmiała:

„MORDERSTWO. Ofiara nieznaną. Pochodzenie japońskie. Znalaziona na Chatum Square nr. 10. Śmierć nastą-

piła wskutek rany postrzałowej. Meldunek złożyli sierżanci Cavanaugh i Cashman“.

Wiadomość ta w takiej formie nie stanowiła najmniejszej sensacji. Wszak codziennie niemal znajdowano w zaułkach cudzoziemskich dzielnic Nowego Jorku zwłoki ofiar nędzy i występku. Kogoś obchodziło, że jakiś tam bezimienny czy bezdomny emigrant skończył życie?

Szerszego ogółu nie interesowała ta sprawa. Natomiast dla kół fachowych, sądowo-policyjnych, był to jeden więcej fakt, świadczący o wzroście przestępstw w „żółtej dzielnicy“ — przy tym fakt bardzo ciekawy.

Urzędnicy policyjni, znający doskonale chińskie miasto, byli przekonani, że mord na Chatam Square kryje w sobie jakąś niezwykłą tajemnicę. To też w pokojach służbowych urzędnicy kryminalni żywo rozprawiali o tej zbrodni, mimo, że dzienniki o niej jeszcze milczały.

Na Chatam Square zbiegają się trzy ulice: Doyer, Mott i Pell, wszystkie trzy o jaknajgorszej opinii. Każdy, kto dobrze zna Nowy Jork, wie, że tam właśnie głęboko wrosły korzeniami w ziemię grzech i występki.

Pewnego dnia sierżant Cavanaugh,

patrolujący w tej okolicy, zawołał do swego kolegi:

— Popatrz się tylko, ile osób stoi przed sklepem Goldsteina!...

— Zdaje mi się, że znowu kogoś obrabowali — zamruczał z niechęcią sierżant Cashman, gdyż wypadek ten zmuszał go do wyrzeczenia się kroku spacerowego i puszczania się biegiem.

Sklep Goldsteina był składem cygar właśnie na Chatam Square nr. 10. Tłum zebrany przed sklepem, na widok nadlatujących policjantów, rozproszył się w mgnieniu oka. Na miejscu pozostało tylko paru mężczyzn, których władze umysłowe sparaliżowane były — działaniem opium.

Obaj policjanci wbiegli do sklepu. Właściwie nic nie zdradzało, iż stało się tutaj coś niezwykłego. Wszystko było tu w porządku, prócz jednej rzeczy — mianowicie po ziemi przewracał się człowiek w europejskim ubraniu, który w jakiejś niezrozumiałej mowie wykrzykiwał wyrazy, wyglądające na skargi i przekleństwa.

Początkowo policjanci sądzili, że to jest Chińczyk. Lecz tymczasem Cavanaugh rzucił bystre spojrzenie na leżącego i stwierdził, że żółtość jego twarzy zmienia się szybko w białość kości słoniowej. (D. c. n.)

Kronika Włocławka

WTOREK
15
Kwietnia

Kalend. Rzym. Katol. — Anastazji.
Kalendarzyk Słowiański — Wacława.
Wschód słońca — 4.50; zachód 18.32.
Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocy: dr Adamiec, Cyganka 50.
Apteka dyżurna pl. Wolności.
Karetka PCK tel. 15-41 — Przedmiejska 1.
Młocja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „BALTYK” — Koncert ku czci 25-lecia Czerwonej Armii.
Kino „POLONIA” — Zoja, film radziecki.
Kino OŚWIATOWE ul. POW. 8 — „Bogactwo morza”. Nad program: 2 kreskówki. Początek o godz. 18.00.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
WIECZÓR DZIEWICZY

W lusterku

Po dwóch latach

Upłynęły już dwa lata od niemieckiej stąd ucieczki, Lecz w Zarowie ładny kwiatek, jest drogowskaz ponemiecki.

W polskiej wsi, i tuż przy szosie, napis „Mosburg” tkwi o dziwo, eheć przypomnieć i poprosić, by go nie strzec tak troskliwie.

AKAPIT.

OSTATNI DZIEŃ POBORU.

W dniu dzisiejszym t.j. 15 kwietnia rb. w ostatni dzień poboru dla Włocławka przed 1-ą Komisją Poborową, urzędującą przy ul. Łaziennej, stają poborowi rocznika 1926 o nazwiskach rozpoczynających się literami W i Z. (at)

REJESTRACJA ROCZNIKA 1927

Rejonowy Komendant Uzupelnień we Włocławku zarządził rejestrację wszystkich mężczyzn posiadających obywatelstwo polskie oraz osób wpisanych do III-ej i IV-ej grupy nie mieckiej listy narodowej lub t. zw. „Leistungs-Pole“ urodzonych w roku 1927.

Rejestracja będzie się odbywała w terminie od 10 do 17 maja r.b. Wszyscy podlegający rejestracji i zamieszkałi na terenie naszego miasta w tym terminie zgłoszą się do Komisji Rejestracyjnej, która będzie urzędowała w lokalu PW i WF przy ul. Łaziennej.

Szczegółowy terminarz stawiennictwa rejestrujących się podamy w odpowiednim czasie. Obowiązani do rejestracji powinni posiadać dowód tożsamości i wszelkie inne posiadane dokumenty polskie, na podstawie których Komisja będzie mogła ustalić datę i rok urodzenia, właściwe obywatelstwo i zawód cywilny.

Uchylający się od rejestracji będą pociągani do odpowiedzialności w myśl obowiązujących przepisów karnych. (at.)

POTĘPIAJĄCA REZOLUCJA.

Koło Licealne Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici“ we Włocławku uchwaliło rezolucję potępiającą wystąpienie ministra Marshalla w sprawie granic na Odrze i Nysie. (at.)

MILA UROCZYSTOŚĆ.

W ostatnim dniu Wielkiego Tygodnia w szkole powszechnej Nr. 1 odbyła się nadzwyczajna mila i podniosła uroczystość. Koło Młodzieży Czerwono-krzyżyskiej postanowiło wywołać uśmiech radości na twarzyczkach swych biednych kolegów i koleżanek i obdarować ich świątecznymi podarkami. Jak wskazała w swym przemówieniu opiekunka Koła ob. Markiewiczowa inicjatywa wypłynęła z grona młodzieży i przez młodzież została samodzielnie przeprowadzona. Opiekunka Koła znajdowała się w okresie przygotowania paczek na urlopie.

Po poświęceniu darów przez księdza z parafii św. Jana i wygłoszeniu przezeń odpowiedniego przemówienia, które podkreśliło wartość dobroci ludzkiego serca, nastąpiła krótka część artystyczna w wykonaniu członków Koła. Następnie krótko przemówił pełnomocnik PCK ob. Lasieński, który podkreślił energię i pracowitość Koła przy szkole Nr. 1, które w tej chwili zajmuje wśród innych kół pierwsze miejsce. Z kolei nastąpiło rozdanie paczek.

Po zakończeniu rozdawnictwa zarząd Koła podzielił się serdecznie święconym jajkiem z zaproszonymi na powyższą uroczystość gośćmi a nadto ob. pełnomocnika Lasieńskiego, wicestarostę Czekańskiego, Inspekt. Szkolnego ob. Kutylę, opiekunkę Koła ob. Markiewiczową, red. Turczyłowicza i innych zebranych obdarował artystycznie wykonanymi pisaniami.

Dodać należy, że wśród paczek znalazły się także paczki przygotowane przez Koło przy Gimnazjum dla dorosłych, w których znajdowały się przedmioty wartościowe jak pończoszki itp.

Roześmiane twarze obdarowanej i biednej diatwy była najlepszą nagrodą i wdzięcznością za okazane serce. (at.)

UWAGA PROWADZĄCY BIBLIOTEKI.

Dzisiaj, t.j. dnia 15 kwietnia rb. o godz. 18-ej odbędzie się w lokalu Biblioteki Publicznej m. Włocławka przy ul. Kościuszki 12 zebranie organizacyjne wszystkich prowadzących biblioteki szkolne, świetlicowe, prywatne i inne celem powołania Koła Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich we Włocławku. Na zebraniu tym zostanie powołany zarząd Koła oraz nastąpią wybory delegatów na zjazd w Toruniu. Obecność wszystkich prowadzących biblioteki konieczna. (at.)

AKADEMIA.

W związku z przypadającą 4-tą rocznicą powstania w Geccie warszawskim odbędzie się dnia 20 kwietnia rb. w najbliższą niedzielę o godz. 11-ej w sali teatru Ziemi Kujawskiej „Uroczysta Akademia“.

Tego samego dnia o godz. 15-ej otwarta zostanie wystawa zdjęć i dokumentów martyrologii Żydów miasta Włocławka w lokalu Komitetu Żydowskiego przy ul. Królewieckiej 4. (at.)

TPZ NA NOWEJ DRODZE.

Na Walnym Zebraniu Oddziału T-wa Przyjaciół Żołnierza we Włocławku w dniu 30 marca b. r. dokonany został wybór nowego Zarządu.

Bezpośrednio po Walnym Zebraniu odbyło się posiedzenie nowego Zarządu w celu dokonania podziału poszczególnych funkcji. Do Prezydium wybrani zostali: ob. Major Wójcik, jako przewodniczący; ob. Insp. Rojszyk, jako I-szy wiceprzewodniczący; ob. Markiewicz Tadeusz, jako II-gi wiceprzewodniczący; ob. Zablocki Franciszek, jako sekretarz i ob. Kaszubski, jako skarbnik.

Mjr Zablocki Aleksander zrzekł się godności członka Zarządu.

Mimo zaistniałych zmian tuż przed samymi świętami wielkanocnymi, nowy Zarząd uporał się ze wszystkimi trudnościami i zorganizował w Kasynie Oficerskim miejscowego Garnizonu mile święcone dla żołnierzy, rozdał wartościowe dary w artykułach żywnościowych około 100 rodzinom wojskowych oraz przekazał część naturalii (kielbasa, bułki słodkie i jaja) Obywatelskiemu Komitetowi Przyjęcia Poborowych rocznika 1926.

Na zebraniu w dniu 9 kwietnia b.r. Zarząd uchwalił z posiadanych funduszy 10 tysięcy złotych na pomoc powodzianom i 10 tysięcy złotych na rzecz Obyw. Komitetu Przyjęcia Poborowych r. 1926 z tym, dodając, że jeśli wpływ z terenu powiatu dopiszą, kwota 10 tysięcy zł. na Komitet Przyjęcia Poborowych podniesiona zostanie do sumy 25 tysięcy złotych. Otrzymane ewentualnie naturalia również postanowiono przekazać temuż Komitetowi.

Niezależnie od powyższego postanowiono wszcząć intensywną akcję werbowania nowych członków oraz nawiązać serdeczny i trwały kontakt z żołnierzem.

Nowy Zarząd zwraca się z gorącym apelem do Społeczeństwa miasta Włocławka i powiatu włocławskiego o masowe zapisywanie się na członków T-wa Przyjaciół Żołnierza. (mt.)

„DZIEWICZY WIECZÓR“ GABRIELI ZAPOLSKIEJ W TEATRZE ZIEMI KUJAWSKIEJ.

Dzisiaj i jutro, t.j. we wtorek i środę, odegrana zostanie przez uczennicę Gimn. im. Marii Konopnickiej interesująca sztuka G. Zapolskiej: „Dziewiczy wieczór“. Wszystkie role, wyłącznie kobiece, obsadzone zostały przez młode wykonawczynie, które odtworzą nam trzy pokolenia kobiece z czasów Zapolskiej w osobach babki, matki, wnuczek i ich rówieśnic.

Sztuka połączona jest z muzyką, pieśnią i tańcami.

Prócz tego w pierwszej części tego interesującego wieczoru wystąpi chór Liceum i Gimnazjum im. Marii Konopnickiej pod batutą prof. Bojarskiego.

Bilety do nabycia w kasie teatru.

ZŁOŻONE OFIARY NA POWODZIAN.

Związek Nauczycielstwa Polskiego Ognisko w Brześciu Kujawskim na powodzian — 700 zł.; Górczyńska Anna — 100 zł.; zamiast kwiatów w dniu ślubu koleżanki Janiny Cieślakówny — koleżanki i koledzy — pracownicy I Urzędu Skarbowego we Włocławku — 1.800 zł.; Józefa Bosakowska — 100 zł.; zebrane na zabawie w imieniu 18 strażaków F. K. Olkowski — 1200 zł.; bezimiennie z Osieka Wielkiego — 200 zł.

Podziękowanie

Włocławski Okręg Caritas przy szerokim zrozumieniu i poparciu miejscowego społeczeństwa rozproszdził między najbardziej potrzebujących naszego miasta 450 paczek świątecznych. Biedni otrzymali paczki zawierające: mąkę żytnią pszenną, cukier, wędlinę oraz słoninę. Niech nam będzie wolno podziękować na tym miejscu wszystkim, którzy wzięli udział w jakikolwiek sposób w naszej akcji, a w szczególności wszystkim Ofiarodawcom, Opiekunom Caritasowym, Uczennicom Gimn. M. K. Uczniów Gimn. im. Długosza, którzy nam nieśli pomoc przy rozdawaniu naszych paczek.

Włocławski Okręg Caritas kwituje odbiór dalszych ofiar: pracownicy BGK. — 1150 zł. p. Twarda Hanna — 500 zł., Smykowski Jerzy — 100 zł., Fawre Helena — 200 zł., oraz dary w naturze, BGK. — 500 zł., Ulanowska — 300 zł., Kupey Włocławscy i osoby prywatne (zebrano za pośrednictwem opiekunki p. Błażowskiej) — 4915 zł. Pracownicy Narodowego Banku Polskiego — 760 zł., Szalkowski Tadeusz — 100 zł., Pacholski — 100 zł., Poludniewicz — 300 zł., Firma Zychowicz — 200 zł., Skoczycowa — 100 zł., Koźbial Hanna — 500 zł., Bezimiennie — 80 zł., Grosman Maria — 800 zł., firma Kaczorowski — 1000 zł., Stowarzyszenie Kupców Polskich — 1000 zł.

Zarząd Włocł. Okręgu Caritas

Ogłoszenia drobne

15. 4. 1947 r. rozpoczynają się przy Lidze Kobiet Kursy Tkactwa, Kroju i Szycia. Zapisy przyjmuje Sekretariat. Zamecza 14 od 2 do 5-ej po poł. (3068)

BIURO POŚREDNICZE KUPNA i SPRZEDAŻY domy, wille, place itd. Nienalowski Jerzy, Włocławek, ul. Starodębska 12, m. 2. telefon 16-46. (2787)

INSPEKTORAT OŚWIATY ROLNICZEJ we Włocławku ogłasza przetarg na sady: Pielonki 15 ha, Lubraniec 4 ha. Oferty składać w zamkniętych kopertach do Insp. Ośw. Roln. we Włocławku, ul. 3 Maja 6 do dnia 1.5.47 r. (3051)

KUPIĘ lub wydzierżawię domek z ogródkiem. Oferty proszę składać do Administracji Gminy Kujawskiej pod „Domek“. (3026)

POTRZEBNA osoba inteligentna, samotna do pomocy w gospodarstwie miejskim. Wiadomość: Pierackiego 29, m. 2. (3064)

UNIEWAŻNIAM kartki żywnościowe: 1 — I kat. kwiecień Knopf Janina, 2 — II kat. kwiecień Knopf Józefa i Stanisława, zam. Włocławek, Kapitulna 38. (3067)

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty (kennkarte), kartę rejestracyjną RKU. Włocławek, legitymacje: fabryczną, PPS., wioślarską, Chem. Zw. Zawod. Wieczorkiewicz Feliks, Włocławek. (3061)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Głuchowski Bronisław, zam. Tłuchowo, pow. Lipno. (3066)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Morawski Marian, zam. Tłuchowo, gm. Tłuchowo, pow. Lipno. (3065)

UNIEWAŻNIAM legitymację PPS., legitymację RZZ., zaświadczenie MO. Zygmański Jan, zam. Włocławek, Pl. Staszica 2. (3062)

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową, kartę rowerową, legitymację Zw. Samopomocy Chł. Antoni Kwiatkowski, wieś Konary, gm. Osieci-ty, pow. niezawski. (3063)

Red. i Admin.: Włocławek, ul. Brzeska 4. Tel. 11-26
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wj. świąt i dni przedśw. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

E — 21167

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.